

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

Галаджун Зоряни Володимирівни, кандидата наук із соціальних комунікацій, доцента, в.о. завідувача кафедри журналістики та засобів масової комунікації Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету

«Львівська політехніка» на дисертацію

Вербицького Петра Станіславовича

«Соціально-комунікаційні особливості медійного контенту про поліцію»,

подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій

Актуальність теми. Проблема відсутності належної комунікації між інституціями, які виконують певну соціальну роль у демократичному суспільстві, а тому і спотворення уявлення ролі та значення діяльності силових структур, здавна привертає увагу дослідників. Обраний дисертантом об'єкт дослідження – медійний контент про поліцію – є, безперечно, цікавим та таким, щодо якого давно назріла потреба у науковому опрацюванні.

Створення нового органу – Національної поліції України, її безпрецедентна підтримка громадськістю (вперше за роки незалежності), успіхи та провали української поліції, очікування та перші результати, – це ті аспекти, які потребують наукового осмислення причин та наслідків, чинників формування та впливу, окреслення бар'єрів в комунікації та довірі. Нині у галузі соціальних комунікацій обговорюється питання поліцейного контенту в засобах масової комунікації у, переважно, двох площинах: як інформаційне повідомлення чи звіт про діяльність поліції як державного правоохоронного органу та як окремі, часто не системні, повідомлення про певний аспект чи випадок з поліцейної практики. Тобто, комплексного, цілісного дослідження медійного контенту про поліцію до цього дослідження не здійснювалося. Отож, робота дисертанта є дуже вчасною та затребуваною як у науковому так і в практичному сенсі.

Теоретико-методологічне підґрунтя дослідження є достатньо презентабельним. Здобувач наукового ступеню опрацював роботи вітчизняних та зарубіжних дослідників медійного контенту, у яких висвітленні різні аспекти взаємодії державних силових структур та журналістів, матеріалів засобів

масової інформації про діяльність силових структур – зокрема, поліції. За необхідності (а в руслі даного дослідження вона є очевидною) залучалися праці представників інших наукових галузей – юристів, політологів, соціологів. Дисертація відзначається логічністю викладу, чіткістю аргументації. У вступі анонсоване застосування як традиційних підходів до дослідження, так і більш нового наукового інструментарію. Такий вдалий синтез дослідницьких стратегій сприяє цілісному та всебічному вивченню заявленої наукової проблеми. Відчувається, що дисертант добре обізнаний з сучасними теоретико-методологічними підходами до соціальних комунікацій, дослідження виконане на належному теоретичному рівні, має значну наукову та практичну цінність, створює можливості для подальшого системного вивчення контенту засобів масової інформації про діяльність правоохоронних органів України загалом та поліції – зокрема.

У дисертації П.С. Вербицького опрацьований значний масив текстів медіа про поліцію, що вдало ілюструвало теоретичні положення висловлені дисертантом. Для формування доказової бази висловлених здобувачем тез було залучено статистичні дані та висновки експертних організацій, норми законодавчих положень та результати попередніх наукових пошуків.

Слід відзначити чітке та конкретне визначення автором мети та завдання дослідження, що з належною повнотою та ґрунтовністю реалізовується в контексті обраної дослідницької парадигми. Кожен складовий елемент роботи, незалежно від обсягу, вирішує певну, чітко окреслену проблему в контексті загального дослідницького ареалу, включає максимально детальний та водночас стислий аналіз стану вивчення означеної проблеми, частіше за все із залученням актуальної вітчизняної чи зарубіжної наукової думки.

Наукові положення дисертації обґрунтовані, достовірні, тема розкрита з достатньою повнотою та ґрунтовністю. Дослідження виконане за традиційною схемою, викладене державною мовою. Обсяг повного тексту – 162 стор., загальний обсяг роботи – 193 стор., що відповідає вимогам до кандидатських дисертацій гуманітарного профілю. Викладені у дисертації та авторефераті тези

належно апробовані, оприлюднені в 6 публікаціях, з яких 5 статей опубліковано у фахових виданнях та збірниках наукових праць, рекомендованих МОН України, та одна – у закордонному виданні.

Структурно дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел, що налічує 175 позицій (у т.ч. – 47 іншомовних джерел). Вступ містить всі обов'язкові елементи: чітко окреслено актуальність та наукову новизну, сформульовано мету та завдання, практичну значущість роботи, вказаний особистий внесок автора.

Перший розділ роботи присвячений висвітленню низки теоретичних проблем, центральною серед яких є аналіз чинників, які здатні підвищувати чи знижувати рівень довіри до поліції за допомогою медійного контенту. Опираючись на дослідження авторитетних вітчизняних та зарубіжних науковців, дисертант реферує інформацію про потребу взаємодії мас-медіа та поліції, формування позитивного іміджу та довіри за допомогою, в тому числі і матеріалів у ЗМІ. Другий розділ – «Соціальні чинники медійного контенту про поліцію» – дослідник також структурує на три підрозділи. У першому з них об'єктом вивчення є медійний контент про поліцію як концепт соціальної необхідності, де дослідник вказує на основні обмеження стосовно висвітлення поліційної тематики медіа, вказує на відсутність релевантності перегляду контенту про поліцію та побоюванню перед злочином. У другому підрозділі увага сконцентрована на дослідженні чинників комунікаційної практики дій поліції у різних соціальних конфліктах та виокремлюються чинники професійності подачі медійного контенту про поліцію та ключові принципи коректної поліційної комунікації. Проблематика третього підрозділу пов'язана з ефектом управління враженнями як певним соціальним тлом, що слугує для прикриття неякісного контенту про поліцію. Третій розділ дисертації присвячений дослідженню стратегій медійного контенту про поліцію, тут розроблено модель «поліпшеної практики» спілкування поліції та журналістів, виокремлено принципи професійної коректної практики та запропоновано медіастратегії для покращення поліційної комунікації. Завершують

дисертаційну роботу висновки, які відповідають заявленій меті та поставленим завданням, достатньо повно репрезентують основні положення дисертації, є логічними та впливають із проведених наукових пошуків.

Чіткість, структурованість, прозорість та логічність викладу матеріалу – характерна особливість дисертаційного дослідження П. Вербицького. Загалом тексту рукопису притаманна цілісність та пов'язаність. Застосовується загальновизнана термінологія, оформлення в цілому відповідає вимогам, що висуваються перед роботами такого гатунку.

Водночас у дослідженні П. Вербицького наявні окремі дискусійні моменти, на які слід звернути увагу, а саме:

1. У роботі проілюстровані результати проміжного соціологічного дослідження, метою якого є виявлення ставлення студентів та курсантів до висвітлення в ЗМІ поліційної тематики. Оскільки в роботі йдеться про співпрацю ЗМІ з поліцією, то більш репрезентативно виглядало б опитування ставлення саме цих двох груп респондентів, бо студенти та курсанти не є належними суб'єктами в жодній з цих номінацій.
2. У роботі міститься достатня кількість прикладів матеріалів медіа про поліцію, але в ситуації виведення теоретичних положень було б краще проілюструвати кожне з них змодельованою практичною ситуацією, що, безперечно надало б роботі ще більшої практичної значимості.
3. У роботі є незначні мовно-стилістичні огріхи, одруківки, подекуди дисертант тяжіє до публіцистичного стилю викладу результатів дисертаційного дослідження.

Водночас хочу зазначити, що висловлені зауваги не впливають на загальний високий науковий рівень дисертаційного дослідження та не піддають сумніву одержані наукові результати. Вважаю, що дисертаційна робота Вербицького Петра Станіславовича «Соціально-комунікаційні особливості медійного контенту про поліцію», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій, є завершеним самостійним дослідженням.

Автореферат дисертації свідчить про те, що дисертація відповідає вимогам МОН України до робіт такого типу, зокрема, вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року зі змінами, внесеними згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 656 від 19 серпня 2015 року, № 1159 від 30 грудня 2015 року та № 567 від 27 липня 2016 року, а автор дисертації – Вербицький Петро Станіславович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій.

Галаджун Зоряна Володимирівна,

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,

в.о. завідувача кафедри журналістики та засобів масової комунікації

Інституту права, психології та інноваційної освіти

Національного університету «Львівська політехніка»

Підпис Галаджун З.В. засвідчую

Зоряна Галаджун
Взяв на себе секрет Р. Вербицького